

Saulėta, dieną 75°, naktį 60.
Saulė teka 6:21, leidžiasi 7:18

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Penktadienis, rugsėjo-September 6 d., 1974 m.

Kaina 15c

210

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

BALTUOSE RŪMUOSE TARĖSI EKONOMISTAI

AMERIKA NEGALI IŠMAITINTI VISO PASAULIO, PASAKĖ EARL BUTZ

WASHINGTONAS. — Žemės ūkio sekretorius Earl Butz trečią dieną kalbėjo konferencijoje apie pasaulio maitinimo problemas. Jis pasakė, kad Amerika, kurios derlius šiais metais dėl sausros bus mažesnis, negu tikėtasi, negalės tiek daug padėti alkaniesiems pasaulio žmonėms. Romoje lapkričio mėn. pradžioje įvyks pasaulinė Maisto konferencija, kurioje Amerikos delegacijai vadovaus sekretorius Butz.

Sekretorius kritikavo kai kurias pasaulio valstybes, kad jos nesima nepopuliarių bet reikalingų priemonių, kurios padidintų maisto gamybą. Butz siūlo visur pakelti maisto produktų kainas, kad ūkininkai gautų daugiau už savo produktus ir norėtų daugiau užauginti. "Pigaus maisto politika", pasakė Butz, nuves daug valstybių į katastrofą, nes tokia politika baudžia ūkininkus ir verčia juos mažiau auginti javų ar galvijų.

Masiniai maisto pertekliai Amerikoje yra pasibaigę ir nebegrįš, pasakė Butz. Amerika negali maitinti pasaulio ir ji tokiuos pareigos neturi. Amerikiečiai leis kity tautų žmonėms mirti badu, tačiau bus neįmanoma, pasaulio žmonijos skaičiui vis didėjant, visų išmaitinti.

John Hannah, buvęs Tarptautinio Išvystymo agentūros direktorius pasakė konferencijoje, kad žmonių skaičiui vis didėjant, pasaulio maisto gamyba teks padvigubinti iki šio šimtmečio galo, norint vien tik išlaikyti dabartinį maisto sunaudojimą ir dabartinę dietą, kuri daugelyje kraštų yra nepakankama.

Meksikoje, El Batane tarptautinė agronomų grupė dirba ieškodama naujų javų atmainų, kuriuos duotų gerą derlių, nebijotų sausrų ar ligų ir būtų aukšto maistingumo. Daromi bandymai su miežiais, sojos pupelėmis ir kviečiais: miežis nebijo ligų ar sausrų, kvietys yra maistingas, o soja labai derlinga ir turi šaknų sistemą, kuri pati save patręšia. Reikės daug laiko ir darbo, kol bus išauginti nauji augalai, tačiau laboratorijos agronomai turi viltingas, kad sunkumų pavyks nugalėti. "Žalioji revoliucija" davė žmonijai naujas ryžių rūšis. Tikimasi išauginti ir naujos rūšies kukurūzus ar kviečius. Jau pavyko sukryžiuoti kviečius su miežiais, miežius su rugiais ir kukurūzus su laukiniu augalu, kuris nebijo sausras. Dar nepavyko išauginti tokių maišytų augalų, kurie duotų vaisių. Augalai išauga, tačiau grūdų neduoda ir juos teks "gydyti" įvairiais chemikalais.

Unijos parėmė britų valdžią

BRIGHTONAS. — Britanijos darbo unijų kongresas didelių balsų skirtumu parėmė darbiečių vyriausybės siūlytą "susivaldymą" ir pažadėjo nereikalauti didelių algų pakėlimų. Dėl šios rezoliucijos buvo ginčų ir inžinerijos pramonės unija grasino balsuoti prieš, tačiau nuo balsavimo visai susilaikė.

Darbiečiai dar šiais metais gali šaukti naujo parlamento rinkimus. Unijų bendradarbiavimas su valdžia gali jai rinkimuose padėti, nes darbiečiai mėgsta girtis, kad tik jie gali garantuoti taiką pramonės srityje ir tuo pačiu gali išvesti kraštą iš ekonominio sunkumų.

IŠ VISO PASAULIO

ATLANTA. — Prieš negrus kovojanti baltųjų organizacija Ku Klux Klanas nutarė savo suvažiavime išstatyti kandidatą į prezidento vietą. James Venable, organizacijos "imperinis vizardas", paskelbė, kad kandidatą į prezidentus išrinktas Dale Reush iš Lodi, Ohio, 35 metų amžiaus. Viceprezidento vieton numatomas Scott Nelson, 35 m., iš Houstono.

TOKIJO. — Japonija atidėjo savo pirmo atomine energija varomo laivo bandymus, nes reaktoriuose pasirodė nenormalumai, kuriuos teks pataisyti.

PEKINAS. — Amerikos kongreso delegacija, vadovaujama senatoriaus Fulbrighto lankosi Kinijoje, kur ilgai kalbėjo su užsienio reikalų viceministeriu Chiao Kuanhua.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas paskyrė Mary Louise Smith nauja Respublikonų Nacionalinio Komiteto pirmininke. Ji turės patvirtinti partijos komitetą. Ligšiolinis pirmininkas George Bush nominuotas nauju diplomatinės misijos Kinijoje vedėju. Ponia Smith, 59 metų Iowos respublikonų veikėja, bus pirmą partijos pirmininkė moteris.

ŽENEVA. — Tarptautinė Teisinių komisija paskelbė raportą apie padėtį Čileje. Raportas smerkia teisės laužymus tame krašte, didelę saugumo įtampą ir karinių teismų veiklą. Čilės vyriausybės galva generolas Pinochet Ugarte pareiškė, kad kariuomenė valdys Čilę dar 5 ar 20 metų, kol bus pasiekti valdžios tikslai. Jis prašė iš katalikų bažnyčios vyresnybės Čileje dvasinės paramos, tačiau įspėjo nesikišti į vyriausybės reikalus.

OSLO. — Maskvoje greit prasidės Norvegijos-Sovietų Sąjungos derybos apie šiaurės jūros vandens pasidalinimą. Jūros dugne tikimasi rasti žibalo šaltinių, todėl teks aiškiai nustatyti liniją, kur pasibaigia Norvegijos vandenys ir kur prasideda sovietų.

ATENAI. — Graikijos teisingumo ministerija išskėlė bylą buvusio diktatoriaus Popadopoulos žmonai Despina, kuri septyneris metus emė algą po 300 dol. mėnesį už tarnybą saugumo įstaigoje, kur ji visiškai nedirbo.

NEW YORKAS. — David Eisenhower pareiškė spaudai, kad jo uošvis Richardas Nixonas turėtų rimtų teisinių ir finansinių rūpesčių. Jis pridėjo, kad Nixonas yra dar jaunas, dar gali daug Amerikai duoti ir būtų gerai, kad jis kandidatuotų į senatą.

NEW YORKAS. — Buvęs Jungtinių Tautų sekretorius U Thant serga vėžiu ir greit turės trečią operaciją. Vėžys esąs jo žandė ir jis mažinasi tik skysčiais.

Prezidentas Fordas ir ekonominių patarėjų taryba pakviestis Alan Greenspan, kuris čia matomas su išdo sekretorium William Simon (dešinėje). Greit įvyks svarbi konferencija ekonominiams klausimais, prezidentui Fordui paskelbus kovą prieš infliaciją.

PAKEITIMAI BALTUOSE RŪMUOSE

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas paskyrė ligšiolinį respublikonų partijos pirmininką George Bush pasiuntiniu į Kiniją, kur jis pakeis David Bruce, 76 m. amžiaus diplomata, kuris pastaruoju metu serga. Kadangi Amerika Kinijoje ambasados neturi, o tik ryšių įstaiga, Bush'ui nereikės gauti senato patvirtinimo, nors Bush turės ambasadoriaus rangą ir algą. Bush anksčiau yra buvęs JAV atstovas Jungtinėse Tautose. Idomu, kad tuo metu, 1971 metais jis vadovavo pastangoms neleisti Kinijos į Jungtines Tautas.

George Bush yra buvęs kongreso narys, atstovavo Texas distriktui. Jo tėvai kilę iš Connecticuto, kur tėvas 10 metų buvo senatorius. Karo metu Bush buvo lakūnas karo laivyne. Po karo jis Texas tapo milijonieriumi naftos pramonėje.

Prezidentas paskyrė savo ekonominių reikalų patarėją Kenneth Rush ambasadoriumi Paragvajui. Rush yra buvęs ambasadoriumi V. Vokietijoje, kai Prancūzijos ambasadoriumi ten buvo dabartinis užsienio reikalų ministras Sauvagnargue. Rush su juo esąs draugiškuose santykiuose.

Šie paskyrimai laikomi prezidento Fordo proga atsikratyti buvusio prezidento Nixono paskirtų žmonių. Rush yra senas diplomatas, tačiau jam buvo duotas ekonomisto darbas. Infliacijai nemažėjant, prezidentui tenka ieškoti geresnių kovos būdų su naujais žmonėmis ir naujomis idėjomis.

Vakar Washingtono pasklido gandas, kad prezidentas paskyrė demokratą sen. Fulbrightą

Dr. William K. Lukash iš Detroito pakviestas prezidento Fordo asmeniniu gydytoju.

Italijos krizė - trūksta makaronų

ROMA. — Didelį italų nepasitenkinimą sukelia jų tautinio maisto stoka: makaronų, spažeti, vermicelli ir kitų gaminių trūkumas. Sakoma, kad kiekvienas Neapolio gyventojas per metus suvalgo 240 svarų makaronų. Dabar krautuose jų negalima gauti, o juodoje rinkoje makaronų kainos labai aukštos.

Vyriausybė kontroliuoja maisto produktų kainas ir neleidžia makaronų gamintojams kainų kelti. Taranto mieste vienas parduotuvės savininkas buvo suimtas, nes jis pardavinėjo makaronus po 87 centus už svarą, kada valdžios nustatyta kaina yra 31 c.

Komunistų spauda, kaip įprasta, kaltina dėl makaronų krizės Ameriką, kurios kapitalas esąs investuotas makaronų pramonėje.

Kabineto posėdžiai kituose miestuose

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė paskelbė, kad sekančias kabineto posėdis bus Lyons mieste, 300 mylių nuo Paryžiaus. Šiuo gestu prancūzų vyriausybė nori pabrėžti decentralizavimą šalies administravime. Vyriausybė numato posėdžius ir kituose miestuose.

Naujasis prezidentas Giscard d'Estaing įvedė įvairių naujenybių ir panaikino kai kuriuos biurokratinis papročius. Jis siekia perduoti daugiau valdymo galių atskiroms šalies savivaldybėms, vadinamoms prefektūroms, kurių Prancūzijoje yra 95.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

★ Kongreso atstovas Robert Hanrahan kalbės šeštadienio demonstracijoje, ruošiamoje Chicago miesto centre, prie Picasso paminklo.

♦ New Yorko teismas apkaltino 7 naftos bendroves, kad jos susitarė kelti kainas ir tuo sulaužė įstatymus.

♦ Izraelio teismas atsisakė išleisti graikų katalikų arkivyskupą už užstatą ir įsakė prokurorui laikyti jį kalėjime iki teismo.

♦ Etiopijoje kariuomenė suėmė imperatoriaus Haile Selassie asmeninį sekretorių. Dabar imperatoriaus visai nebūti artimų tarnautojų.

♦ Barcelonoje sudegė didelis, senas namas. Pranešama, kad žuvo daug žmonių.

♦ Hobarte, Tasmanijoje įvyko sprogimas vienuolyne. Dešimt žmonių žuvo, 23 sužeisti.

♦ Los Angeles senatoriaus Alan Cranston sukvietėjo konferencijoje ekonomistai pareiškė, kad infliacija yra naudinga didelėms korporacijoms, tačiau labai skriaudžia vartotojus ir mažus biznierių.

♦ Žemės ūkio departamentas skelbia, kad cukraus kainos dar daugiau pakils.

♦ Delaware valstijoje prasidėjo nauji mokslo metai, tačiau mokytojai sustreikavo pačią pirmą dieną.

♦ Dainininkas Frank Sinatra Lake Tahoe koncerto metu atspirė visų prostitucijų, nes būdamas Australijoje jis palygino laikraščius korespondentes į prostitutes.

♦ Maskvoje sovietų milicija iš lovos ištraukė sergantį Vitaly Rubin, 50 metų kinų filosofijos specialistą ir nusivėžę nuovadą. Jis kaltinamas parazitizmu, darbo vengimu, nors valdžia jį pašalino iš darbo, kai jis pareiškė norą emigruoti.

HOUSTONAS. — Amerikos moterų katalikų vienuolynai turi iš viso 139,000 vienuolių, kada 1966 metais jų buvo 181,000. Numatoma, kad vienuolių skaičius toliau mažės, nes senosios vienuolės išmiršta, o naujų įstoja vis mažiau.

PREZIDENTAS FORDAS PRAŠO PLANO KAIP SUSTABDYTI INFLIACIJĄ

WASHINGTONAS. — Vakar 26 žymiausi Amerikos ekonomistai susirinko, prezidento Fordo kviečiami į Baltuosius Rūmus, svarstyti Amerikos ekonominių reikalų. Prezidentas jiems pasakė kalbą, kurioje prašė duoti jam praktišką ir greitą planą, kaip sustabdyti infliaciją. Senato demokratai po savo kaukuso paskelbė, kad jie pasiryžę testuoti sesiją be pertraukos nors ir iki metų pabaigos, jei prezidentui reikės kokių įstatymų kovoje prieš infliaciją.

"Today" straipsnis Kudirkos reikalu

ČIKAGA. — Chicago Today vakar išspausdino vedamąjį "Second Chance on Kudirka". Straipsnyje sakoma, kad prezidentas Fordas ir valstybės departamentas turėtų daryti viską, kas reikalinga, kad Kudirka galėtų atvažiuoti į Ameriką. Ir tai ne vien Kudirkos labui, bet "mūsų pačių labui".

Vedamasis sako, kad dažnai, kai padarome ką nors, ko reikia gėdytis, turime su tuo susigventi, nes nėra kaip reikalo pataisyti. Šiuo atveju Amerika turi neįprastą antrą šansą. Siu Kudirkos atveju ir mes tikimės, kad mes pilnai šią progą išnaudosime, sako laikraštis.

Socialistas įsteigė naują partiją

ATENAI. — Graikijoje antrą dieną buvo įsteigta nauja politinė organizacija — socialistų judėjimas, kuriam vadovauja buvęs Amerikoje Kalifornijos universiteto profesorius Andreas Papandreu, kurio tėvas vienu metu buvo Graikijos premjeras. Jis kritikuoja dabartinę Graikijos vyriausybę, kad ji nenubaudžia buvusį karinės diktatūros narių.

Papandreu partija laikoma stipria konkurente dabatinei valdžiai, kuri sudaryta iš centro ar dešiniųjų grupių žmonių. Socialistų judėjimo vadas pareiškė, kad ne tik reikia nubasinti karininkus, kurie 7 metus valdė Graikiją, bet ir atstatyti teises tiems žmonėms, kurie nuo karinės valdžios nukentėjo.

Premjeras Caramanlis Solonikuose pasakė kalbą, kurioje atsiliepė į opozicijos kritiką, sakdamas, kad yra demagogiška reikalauti, kad vyriausybė per vieną mėnesį atstatytų viską, kas buvo padaryta per septyneris metus.

Papandreu reikalauja, kad Graikija ne tik pasitrauktų iš NATO karinės, bet ir politinės sąjungos. Jis siūlo įgyvendinti pilną moterų lygybę, nusavinti bažnyčių turtus, panaikinti monarchiją ir suvalstybinti pramonės įmones.

SEOULAS. — Pietų Korėjos teismas nuteisė advokatą, kuris, gindamas anksčiau valdžios priešus, palygino Pietų Korėją su Hitlerio laikų Vokietija. Šis padidžia jį pašalino iš darbo, kai jis pareiškė norą emigruoti.

LONDONAS. — Du amerikiečiai lakūnai, kurie iš New Yorko į Londoną nukrido per rekordinį laiką — nepilnas dvi valandas, iš Londono važiuodami į Farborough 35 mylias, pavėlavo visą valandą, nes jų automobilis išdegino visą gazoliną ir jie turėjo laukti, kol juos kas pavežės.

Prezidentas Fordas norėtų pagyventi Amerikos ekonomiką ir rugsėjo 27-28 dienomis šaukia Washingtono didelę, apie 600 asmenų konferenciją iš įvairių gyvenimo sričių specialistų, kurie padėtų jam sudaryti ekonominius planus.

Europos valstybės seka prezidento Fordo žygius su dideliu susidomėjimu, nes infliacija pailiė Europą dar skaudžiau, negu Ameriką. Kainos kyla daugelyje valstybių 20% per mėnesį, tik V. Vokietija turi 7% infliaciją, mažesnę ir už Amerikos. Europos šalims svarbu, kad Amerikos žmonės galėtų pirkti daugiau Europos gaminių. Britanijos eksportai į Ameriką šiais metais gerokai sumažėjo.

Blogiausiaje padėtyje yra Italija, kuri, pakilus naftos kainoms, šiais metais gali turėti 10 bil. dol. deficitą. Italija neseniai paskolino 2 bil. dol. iš Vakarų Vokietijos, tačiau su 20% infliacija šis suma mažai padės, o kas bus ateinančiais metais, niekas nežino.

Britanija, panašiai kaip Italija, turės apie 10 bil. deficitą. Čia kainos kyla 16% per metus. Britų rūpesčius kiek mažina šiaurės jūroje surasti naftos šaltiniai, kurie tolimoje ateityje pakeis ekonominį vaizdą, tačiau šie ir ateinantieji metai Britanijai bus sunkūs.

Geriausiai laikosi V. Vokietija, kur infliacija mažiausia, apie 7%. Vokietija turi dideles valiutos atsargas ir parduoda užsieniui daugiau, negu iš jų perka. Kitos Europos valstybės spaudžia Boną, kad ji daugiau pirktų jų eksportą.

Portugalų derybos dėl Mozambikos

LUSAKA. — Šiandien Zambijoje turi sutikti Portugalijos užsienio reikalų ministeris Soares su Mozambikos kolonijos sukilėlių vadais ir tartis su jais dėl nepriklausomybės.

Mozambikos nepriklausomybės kovotojai reikalauja laikinos vyriausybės, kuri pradėtų koloniją valdyti nuo rugsėjo 23 d. Portugalija pasiūlytų sau gynbos ir vidaus reikalų ministerijas ir pilną nepriklausomybę Mozambika gautų nuo ateinančių metų birželio 1 dienos. Portugalija greičiausiai su šiomis sąlygomis sutiks.

Portugalų Ginėja nepriklausomybę gauna nuo ateinančio antradienio.

Angoloje kelios sukilėlių grupės susitarė susijungti ir bendromis jėgomis testuoti partizaninį karą prieš portugalus iki višiškos pergalės.

Iš 8,5 milijonų Mozambikos gyventojų baltųjų yra 250,000. Daugelis jau pardavinėja savo nuosavybes ir važiuoja į Portugaliją ar Pietų Afriką. Brazilijos konsulas jau gavo 150 pareiškimų iš portugalų, norinčių vykti į Braziliją. Nuosavybių kainos labai nukrito.

Detroito naujienos

Lietuvių namų ir Dariaus-Girėno klubo metinis balius

Bendras L. namų ir Dariaus-Girėno klubo valdybą posėdis rugpjūčio 30 d. galutinai nutarė ruošti balių šeštadienį, spalio 26 su menine programa ir šokiais. Visas pelnas bus paskirtas Liet. namų išlaikymui. Prieš metus Lietuvių namai visada būdavo pilni įvairių parengimų bei susirinkimų. Dabartiniu metu dėl visiemis gerai žinomų aplinkybių lietuvių namuose judėjimas sumažėjo, bet namų išlaikymas paliko tas pats. Kaip kultūriniam centrui, taip ir Liet. namams reikalinga lėšų.

Toms lėšoms sukelti reikalinga renginių, štai ir ruošiamas metinis balius su puikia menine programa ir šokiais. Šokiams gros geriausias orkestras. Kokia bus meninė programa, kol kas dar paslaptis, bet tikėkime, kad publika nebus apviltą. Apie tai bus paskelbta Naujienų puslapiuose vėliau. Visų mūsų pareiga šiuos namus remti ir išlaikyti, todėl, mieli detroitiečiai ir kaimynai vindsoriečiai, jau nuo dabar ruoškitės šiam

didingam baliui, o ypač ponios kviečiamos iki vieno su ilgomis sukniomis, o vyrai? Gausiu dalyvavimu paremsime Liet. namus.

Stalus jau dabar galima užsisakyti Dariaus-Girėno klube pas Justą Pusdešrį, Viktorą Perminą ir kitus valdybos narius. Įėjimas į balių asmeniui 15 dol., porai 25 dol. Bus geras maistas ir gero gėrimai. Svečius ir automobilius saugos pasamdyta policija, todėl nėra ko baimintis. Rengėjai pasiruošę svečius maloniai sutikti ir vaišinti.

Svyturio jūrų šaulių gegužinė

Svyturiečių gegužinė rugsėjo 1 d. Pilėnų stovykloje prie Manchesterio praėjo su pasisekimu. Diena buvo labai graži, temperatūra siekė arti 80. Saulė protarpiais švystelėdavo pro debes. Nors dar neturime patogų įrengimų, bet žyvas nebe toks aštrus po kojomis kaip buvęs pavasarį. Nors retoka, bet žolė jau matosi ir gerokai paaugusi. Kitais metais jau visai bus gerai. Nors medžių pavėsio dar

Wisconsinie prie darbo ir pramonės įstaigos demonstravo mergaitės, kurios nori iškovoti darbą golfo laukuose, kur golfinkai meišus nešioja berniukai. Jos irgi nori dirbti "caddy" darba.

neturėsime, bet gerą pastogę tai tikrai turėsime.

Seimininkės piknikautojus vaišino įvairiais skanumynais: kugelių, balandėlių ir dešromis su kopūstais, o bartenderiai lengvais ir stipriais gėrimais. Orkestras grojo švelnias melodijas bei šokių muziką, kas norėjo galėję ir pasižioti, publika nesiskirstė iki velumos. Buvo ir kitokių pajavirinių, dovanų stalas.

Štai laimingieji laimėtojai: Liudas Selenis, Balys Teličėnas, Marija Kincienė, Ona Selenienė, Agota Lorinčienė ir Mykolas Kuncė. Dovanas ir maistą aukavusieji: Vincas Atkočiūnas, Stepas ir Emilija Lungiai, Vera Kulbokienė, Juozas Kinčius, O. M. Vitkai, Adelė ir Jonas Acai, Petras Bukšyns, Albina ir Fabijonas Leliai, Liudas ir Romas Macioniai ir Angelė Vaškelienė.

Pasidarbavo: Gabrielė Rimkūnienė, Stepas Lungys, Vincas Rinkevičius, Angelė Šukienė, Liuda Macionienė, Irena Teličėnienė ir M. Smit. Seimininkės virtuvėje: Vera Kulbokienė, Marija Bačkienė, ir Emilija Lungienė.

Susivienijimo 200 kuopa stovyklos pagerinimui aukavo 25 dol. Juozas Lesčinskas padovanojo lauko pečių. Šiuo metu daugiausia stovyklos pagerinimui inž. Alf. Šukys. Dedamos pastangos gauti leidimą šaudykiai ir tikimasi jį gauti nors ir užtruks ilgiau. Yra užplanuotas pastatas su virtuve ir nedidele sale, tikimasi, kad pastatas sekančiais metais dar pavasarį bus baigtas.

Dar trūksta šiam sumanymui lėšų. Kas minimam reikalui dar galėtų paaukoti, pinigų gali įteikti vjaus pirmininkei Angelei Šukienei, Alfui Šukiui, Stepui Lungiui ar fin. sekre. Vincui Rinkevičiui. Jūsų auka bus labai įvertinta.

— Tautos šventės minėjimas įvyks rugsėjo 8 d. 12 val. Kultūriniam centre. Organizacijos kviečiamos kaip bažnyčiose taip ir iškilmingo minėjimo salėje dalyvauti su vėliavomis. Ruošia L. B. Valdyba.

— L. B. Radijo klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 15 d. 12 val. Lietuvių namuose. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes bus svarstomas sutarties pratęsimas. Pakvietimai į susirinkimą nebus siuntinėjami. A. Sukauskas

• 1893 m. rugsėjo 2 d. prasiėjo Kražių skerdynės.

• 1907 m. rugsėjo 10 d. gimė rašytojas Antanas Rūkas (mirė 1967.VII.21).

Dariaus Girėno lituanistinė mokykla

Šiandien visi matome, kad pavojus mūsų kraštui Lietuvai didėja. Daugiau valstybių pripažįsta pavergimą. Reikia daugiau mūsų balsų, kurie žadintų miegančią daugumą šalinę. Ypač reikia susipratusių jaunimo. Lietuviškos mokyklos ir organizacijos tokį jaunimą auklėja tautinė dvasia.

Rugsėjo mėnuo, mokslo metų pradžia. Laikas pradėti savo vaikus registruoti į lietuviškas mokyklas. Vienas iš tokių mokyklų, veikianti Jaunimo Centre, yra Dariaus Girėno lituanistinė mokykla. Rugsėjo mėn. 7 d., nuo 9 val. ryto iki 12 val. pietų, Jaunimo Centre registruos mokinius.

Ten pat galės įsigyti vadovėlių, pratimų, sąsiuvinų ir skaitinių. Klasės mokiniais neperkrautos. Vienas mokytojas moko tik vieną skyrių. Mokykloje veikia: Vaikų darželis, visi aštuoni skyriai ir speciali klasė sunkiau kalbantiems lietuviškai. Ši klasė, paprastai, nėra gausi mokiniais. Tėvai, atvežę savo vaikus, galvoja per trumpą laiką juos išmokyti lietuviškai. To greit nepasiekę, nebenori toliau mokyklos lankyti. Kiekvienai kalbai išmokti reikia laiko ir praktikos. Vien mokykla nepajėgs išmokyti, jei tėvai nepažės namuose, nekaltės su vaikais lietuviškai. Bet kurią svetimą kalbą mokydamiesi Amerikos mokyklose, dar turi važiuoti atlikti praktiką į tą kalbantį kraštą. Lietuvių kalba yra sena, turtinga ir graži. Dėstoma viso pasaulio universitetuose. Net ir ten, kur nėra lietuvių. Toji kalba yra visų kitų kalbų lopšys.

Kiekvienas lietuvis turėtų didžiuotis savo gimtąja kalba, kuri yra taip svarbi kalbų mokslui. Kad lietuvis tą kalbą išmoktų, nereikia važiuoti į užsienius, išleisti dideles sumas pinigų, užtenka su tėveliais pasikalbėti ir čia pat lietuviškos mokyklose pasimokyti. Tas, kuris iš savo kalbos juokiasi, anot lietuviškos patarlės, "teršia savo lizdą". Vokiečių kalbininkas Schmalstieg'as daug kartų kartoją, kad lietuvių kalba yra lyg ir dinosauros mokslo. Jei šiandien atsiųstų kur nors dinosauros, milijonai žmonių važiuotų jo pasižiūrėti. O mūsų tautiečiai tą "dinosaurą" mažiausiai vertina. Ar nebūtų laikas pabusti iš letargo ir pradėti vertinti tikrąsias vertybes.

Toliau grįžtu prie mokyklos. Pamokos būna šeštadieniais, nuo

9 val. ryto iki 1 val. po pietų, su pusės valandės pertrauka. Pertraukos metu atvežami užkandžiai, kuriuos mokiniai gali nusipirkti ir ten pat pavargyti. Be lietuvių kalbos, istorijos, geografijos, dėstoma tikyba, dainavimas ir tautiniai šokiai. Mokykla palaiko artimus santykius su tėvais. Mokytojai kvalifikuoti, ateina į pamokas pasiruošę. Mokykla turi savo biblioteką. Leidžia mokinių laikraštėlį "Lituanika". Be vadovėlių mokiniai įpareigoti perskaityti ir grožinės literatūros knygų, pritaikytų jų amžiui.

Jaunimo Centre dar veikia Aukštesnioji lituanistinė mokykla ir Pedagoginis institutas. Tenelieka nė vienos lietuviškos šeimos be lietuviško auklėjimo. J. Plačas

P. S. Informacijai gali kreiptis telefonu GR 6-5381. (Po 6 val. vakaro).

Kompensacijos už turtą iš Vokietijos

Prieš porą metų pasibaigę repatrantų kompensacijoms už turtą, karo metu paliktą Vokietijoje, Lietuvoje arba kituose kraštuose, esančiose kitoje geležinės uždangos pusėje.

Pagal naują reparacijų įstatymą, atlyginimas privalo būti sumokėtas ne vėliau 1974 metų gruodžio 31 dienos. Reparacijų gali reikalauti vokiečių kilmės asmenys, Vokietijos piliečiai arba teisėti jų paveldėtojai, kurie turėjo turtą Vokietijoje arba rytų Europoje, ir jo nustojo. Platesnių informacijų gali duoti A. Čepulis, gyv. 3548 S. Emerald Ave., Chicago, Illinois, 60609. (Pr.)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJINIENAS

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA IR VLIKAS

kviečia visus lietuvius pareikšti protestus laiškais arba telegramomis dėl neteisėto pripažinimo Lietuvos ir Pabaltijo kraštų aneksijos prie Sov. Rusijos, prašant tai atitaisyti deklaruojant tiems kraštams nepriklausomybę, o jų žmonėms laisvę.

Australijos premjerui rašyti: Hon. E. G. Whitlam, QC., Parliament House, Canberra, ACT 2600, Australia.

Ambasadoriui Washington: Hon. Sir Patrick Shaw, Embassy of Australia, 1601 Massachusetts Ave., NW., Washington, DC. 20036.

Konsulatui Chicagoje: Consulate General of Australia, 111 E. Wacker Dr., Chicago, Ill. 60601.

Opozicijos vadui Australijos parlamente: Hon. Billy M. Snedden, QC., Parliament House, Canberra, ACT 2600, Australia.

Tokių pat reikalu rašyti Naujosios Zelandijos premjerui: Hon. Norman E. Kirk, Parliament Building, Wellington, New Zealand.

Taip pat rašyti ambasadai Washington: Mr. Lloyd White, Embassy of New Zealand, 19 Observatory Circle, N. W., Washington, D. C.

Abiejų kraštų konsulatams bei atstovybės kituose miestuose ir valstybėse galima rasti telefonų knygose bei teirautis organizacijų padaliniuose ir diplomatinėse tarnybų įstaigose.

Rašyti laiškus ir siųsti telegramas padeda Amerikos Lietuvių Taryba, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Telegramas padeda siųsti Margutis, 2422 W. Marquette Rd. Tel. GR 6-2242.

Obuoliniai apelsinai

Pranešimais iš Švedijos, ten sodininkams pavyko sukurti obuolius su apelsiniais ir gauti vaisius, kurie kvepia ir skonį turi kaip obuoliai, o atrodo kaip apelsinai, arba atrodo kaip obuoliai, o kvepia ir skonį turi kaip apelsinai.

Tai skaitoma didele laime šiaurės Europai, kur apelsinai dėl šaltų žiemų negali augti, o sukurti su obuolimis galės lengvai pakelti šiaurės šalčius.

PELEDOS DUKTĖS VESTUVĖS

Pelėda išperėjo vaikus ir džiaugiasi, kad jie labai gražūs. Būvęs kur nebuvo — vaikas pagriebė vieną pelėdos vaiką ir nusinešė. O pelėda nebežino, kaip džiaugtis. Šoka ir rėkia.

Gražų sutvėrimą be pasogros ima! Gražų sutvėrimą be pasogros ima! Pelėda manė, kad jos dukrė ištėkėjo už vyro.

(Liaudies pasaka)

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos atidarytos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

3040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4476

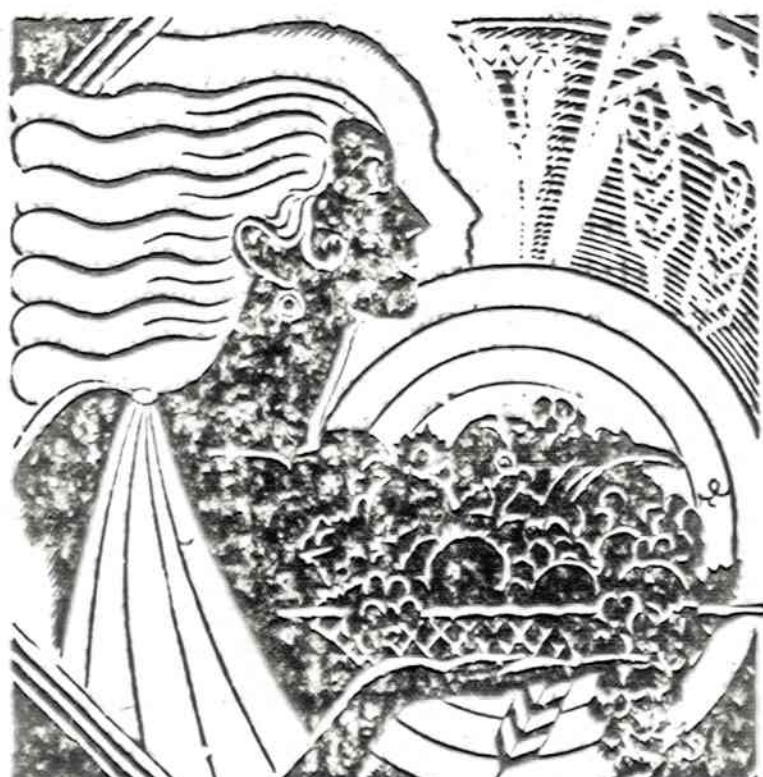
5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

NAUJIENU RUDENINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Rugsėjo mėn. 8 d.

POLONIA GROVE

4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years.

Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bonds-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity for 5 years, 10 months (14% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Stravinską vaikščioja aplink didelius dalykus

Visuomet su ypatingu dėmesiu skaitau P. Stravinsko straipsnius, netgi karštomis vasaros dienomis, kai ne tik rašyti, bet ir skaityti rimtus dalykus reikia savitvards. Tokius straipsnius rašo ir skaito asmenys bei ribotos grupės, kurių užuovėjose dauguma žmonių gali ramiai, be rūpestio, dirbti kultūros, meno ir mokslo plačių plėtimosi srityse, siekti savo asmeninės laimės ir pavienės ar grupinės gerovės. Tokių asmenų bei grupių paunksmėje gyvena ir buvę mūsų tautiniai ansambliai, meno sambūriai, pavieniai naujojo želandžio ir kai kuriose kitose šalyse rūgsta mums nepalankūs įvykiai, kurie verčia skubiai veikti, greičiau telkti jėgas prieš tokių smūgių ir rūpintis jų prevencija.

P. Stravinską savo straipsniuose vis pakartotinai pabrėžia apie valstybinę tautą, aiškina jos sąvoką ir gerus privalumus nepriklausomybės laikotarpyje, okupacijose ir išėivijoje. Jis išskaičiuoja eilę lojalių Lietuvai kitataučių, Lietuvos piliečių, didžiųjų nusipelnusių valstybei ir visiems jos žmonėms. Dalis jų drauge su lietuviais kentėjo nuo karo audrų ir okupacinių režimų, dalis liko okup. Lietuvoje, dalis kartu su kitais tremtiniais išsiblaškė plačiame pasaulyje.

Demokratiniam Lietuvos laikotarpyje tautinių mažumų atstovai buvo seimuose ir net vyriausybėje. Jie buvo atstovaujama savivaldybėse proporcingai savo skaičiui. Švenčių ir minčių metų jų pirmūnai būdavo kviečiami į garbės prezidiumus, sodinami už garbės stalų. Juos atstovavo ne kas kitas, o tik jų pačių patikimiausi ir tinkamiausi asmenys. Jie niekuomet nepanaudojo savo padėties ar įtakos Lietuvos ar jos žmonių nenaudai.

Prieš keletą metų teko ilgą laiką gydytis žydų apgyventose apylinkėse ligoninėje. Labai nustebau dideliu lietuviškos kilmės jų skaičiumi. Tai senosios prieškarinės emigracijos žydai ortodoksai, kurie dar ir dabar vienas kitą vadina litvak vardu. Jie bei jų artimieji mane pakar-

totinai lankė, klausinėjo apie senąją savo tėvynę, pasakojo savo prisiminimus, apgailestavo dabartinę Lietuvą ir jos žmonių nedalią. Visuose juose lengvai galima buvo pajusti meilės ir nostalgijos savo senajam kraštui prėgaidą.

Dabartinį metų pasaulį ir Izraelyje net vienoje ar kitoje lietuviškoje apylinkėje, meteorais sutvieska ir vėl išblėsta iš horizonto Lietuvos žydai, kai kurie net lietuviškas vėde. Man teko kalbėti su kai kuriais turistais, buvusiais Izraelyje. Visiems jiems paliko geriausius įspūdžius ten sutikti Lietuvos žydai. Jie kvietė į savo namus, naktimis kalbėjo ir vaišino nutraukdami savo poilsį. Daugelis jų palaiko nuolatinis ryšius laiškais, pasikeisdami dovanomis, švenčių atvirutėmis. Akyliai žiūri į galimą didelę potencialios organizacijos, kuri dabar Lietuvai taip reikalinga.

Gal ryškiausias pavyzdys neperseni buvę Naujienose. Tai priėmimo pas adv. Rosenthalį aprašymas. Jo bute buvo pagarbintas Lietuvai ir lietuviams daug nusipelnęs Amerikos kongreso atstovas Frank Annunzio, dalyvaudant daugeliui lietuvių. Tai buvo tarsi lango pravėrimas į platesnį bendradarbiavimą ir politinę veiklą. Tikime, kad tai buvo gera pradžia.

Vieną kartą, pagaliau, reikia rimtai peržiūrėti santykius su Gudija ir su gudais. Jie iki šiol išreiškiami tik sovietinėmis replikomis dėl herbo ar žemėlapių vis gilinant prarastą su tais tikraisiais istoriniais broliais, kurie per mūsų kunigaikščių kanceliarijas administravo Lietuvą ir jai priklausančias sritis. Jie ne tik dabar, bet ir senų senovėje nešė Lietuvos vėliavas su Vyčio ženklu, o jų pulkai saugojo Lietuvos žemes ir gynė lietuvių interesus. Ta brolystė turi pagaliau atbusti ir tai turime abejoti pradėti dabar, padedant gudų tautinei mažumai.

Lietuva nuo senų senovės turėjo ir dar daugiau lojalių tautinių mažumų. Jų yra ir šiandien. Buvo tokių Lietuvos vokiečių, buvo ir lenkų, netgi pačiame Vilniuje ir Vilniaus krašte. Tai vis pozityvių jėgų dar neišnaudota potenciala, kuri dėl mūsų nerangumo kartais nukrypstama mums nepageidaujama linkme.

P. Stravinską savo straipsniuose vis teigia, kad Vilkas atstovauja valstybinę tautą. Tai yra tik viltingas teigimas — wishful thinking, daleidžiant, kad kas nors veiksniose ar centro komitetuose susipras ir tai įgyvendins. Be virš minėtų bei kitų lojalių tautinių mažumų atstovų jis dabar atstovauja tik nacionalinę tautą.

Artėjant Amerikos Lietuvių Tarybos šaukiamai politinei konferencijai šie klausimai reikalingi studijuoti ir reaguoti. Akyvaizdoje konferencijos ir nepalankių lietuviams įvykių, tikrai P. Stravinską pareišk savo mintis daug drąsiau ir daug atviriau.

Joakim Rodriguez tapo Sevilijos matadoru būdamas tik 12 metų. Jis pirmasis žaidė mirtiną žaidimą be arklio. Pasaulyje jis buvo žinomas Costillares vardu ir pirmasis dėvėjo puošnią kovotojų su buliais uniformą.

Irena Smiliuskiene ir jos vadovaujama lietuvių tautinių šokių grupė "Grandis". Sekmadienį, rugsėjo 8 dieną, "Grandis" šokėjai šoks Naujienų piknike, suruoštame Polonia Grove sode. Visi kviečiami atvykti ir pasižiūrėti šokius.

LITERATŪRA APIE SOVIETŲ MASINES ŽMOGŽUDYSTES

Prie straipsnio "Lietuvių, latvių, estų Katynas" vakarykščiame Naujienų Nr. 209

Autorius T. Walkowski straipsnį apie lietuvių, latvių ir estų karininkų žudynes Sibire baigia sakiniu: "Baigdamas noriu pateikti literatūrą apie sovietų žmogžudystes tiems, kurie ta problema domisi. Būtent:

The Great Terror, by Robert Conquest — Macmillan (Soviet Deportation) 1970;

The Nation Killers by R. Conquest — Macmillan (Soviet Deportation) 1970.

Shipwreck of Generation, The Memoirs of Joseph Berger — Harvill Press, London, 1971.

My Testimony by A. Marchenko — Pall Mall Press, London 1969.

Katyn a crime without parallel by Louis Fitzgibbon, T. Stancey Ltd., London 1971.

The Katyn Cover-Up, by L. Fitz Gibbon, Tom Stacey Ltd., London, 1972.

Death in the Forest, by prof. J. K. Zawodny, Macmillan, London, 1971.

The Crime of Katyn, Facts and Documents, by Polish Cultural Foundation, London, 1971.

Lista Katynska by A. Mozyński Gryf Publication Ltd. London, 1949 (Orbis — London).

The Katyn Forest Massacre. Hearings before the Select Committee to Conduct an Investigation of the Circumstances of the Facts, Evidence, by US Congress under the Chairman Mr. Ray J. Madden, Indiana Congressman and other eight members of the U. S. Congress, 1952.

Death of Katyn by American Polish Congress, USA, 1945.

Dokumentinis filmas lenkų ir anglų kalba.

Politinių kalinių draugija Rusijoje, Londonas.

Katynas čekiška, parašė Dr. Martin Skala ir Tadas Walkowski. Straipsnis atspausdintas "Kanadyjiskie Listy" 1974 m. balandžio mėnesį, Toronto.

Common Cause — The Weekly KAP Review, New York, 1945. Liečia Lietuvos valdžios narių deportacijas į Rusiją.

Le Massacre de Katyn, parašyta Prancūzų Akademijos sekretoriaus Henri de Montfoid; knyga padarė Prancūzijoje didelį įspūdį.

Le cinquieme partage de la Pologne (Penktas Lenkijos padalinimas), išleista Bordeaux, Prancūzijoje.

Masiniai kapai pavergtose Lietuvoje

Čia bus vieta priminti apie tokius Katynus — didesnius ir mažesnius pačioje Lietuvoje, kur karui tarp bolševikų ir nacių prasidėjus, rusai išbėgdami ir karui besibaigiant grįžę išžudė tūkstančius lietuvių — mūsų brolių, sesių. Žinomi masiniai

kapai Pranyšiškoje prie Kauno, kur išžudyta apie 450 žmonių ir Rinių miškelyje prie Telšių, kur keturiose duobėse buvo pakasti 73 žiauriausiai nukankinti žmonės. (Plačiau skaityti Liet. Enciklopedijoje t. XXIV, pusl. 444-445)...

O kas suskaitys kapus Lietuvos sūnų partizanų, paaugusių savo jaunąs gyvybes siekdami apginti Lietuvos nepriklausomybę...

Inkstus galės lopyti išėjus iš organizmo

Oregono universiteto urologijos profesorius Dr. L. Lawson sėkmingai išbandė inkstų gydymą juos išėjus iš žmogaus organizmo. Išimti inkstai padedami į šaldytuvą ir atšaldomi, o operuojamasis pacientas prijungiamas prie mechaninio "inksto". Sugedusį inkstą sulopius ar kitaip pataisius, jis vėl įdedamas ir prioperuojamas į savo

vietą. Po operacijos padaryti tyrimai parodė, kad tokiu būdu pagydyti inkstai veikia normaliai.

Auksas dantyse

Pietinės Afrikos aukso pramonininkų surinktomis ir paskelbtomis žiniomis stambiausi ir gausiausi aukso pirkėjai yra dantų gydytojai. Praeitais 1973 metais dantistai sunaudojo savo pacietų dantų plomboms 72 tonas aukso!

KRAZIŲ SKERDYNĖS

Nors rusai skerdynės slėpė, bet jų atgarsis nuaidėjo plačiai

ir stipriai. Smarkiausiai prabūtyrimai parodė, kad tokiu būdu pagydyti inkstai veikia normaliai. Ir stipriai. Smarkiausiai prabūtyrimai parodė, kad tokiu būdu pagydyti inkstai veikia normaliai. Ir stipriai. Smarkiausiai prabūtyrimai parodė, kad tokiu būdu pagydyti inkstai veikia normaliai.

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PAsISEKIMA BIZNYJE

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONCIAUS knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtinui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knyga pasiūlo adresatus, jei prisijusite čekį arba Money Order tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2%
4 year
OUR SAVINGS CERTIFICATES

EARN UP TO 7 1/2%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747

HOURS: Mon, Tue, Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną.

- K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis. 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštais viršeliais \$5.00
- Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiūnienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai \$3.00

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

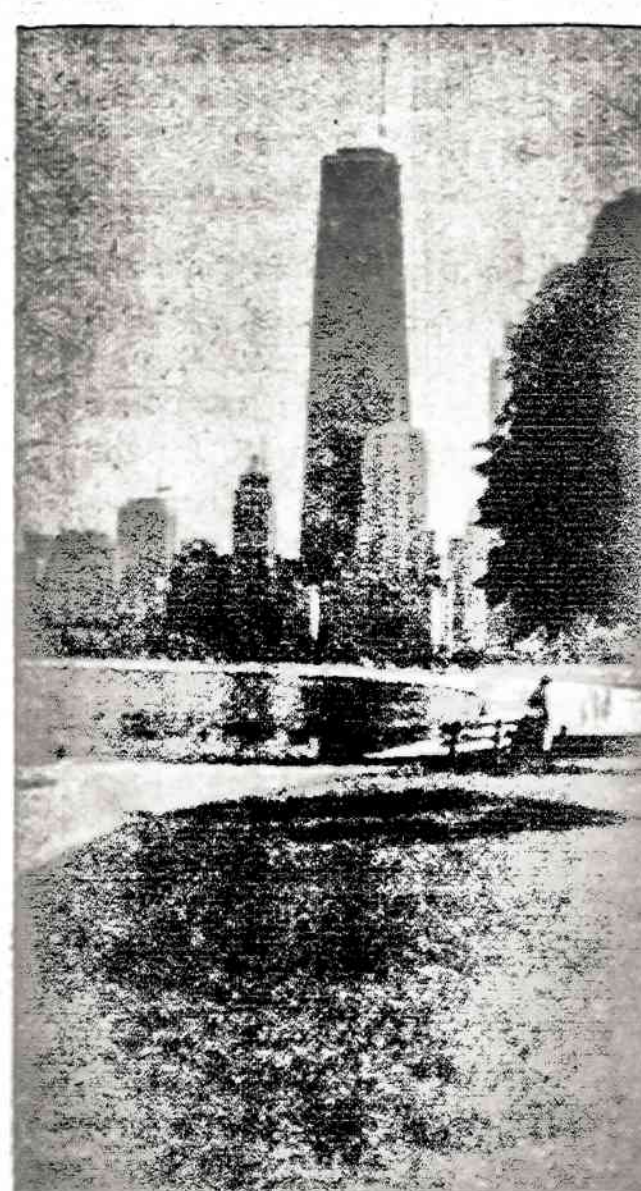
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Disaizis kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
metams	\$25.00
pusei metų	\$14.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

Australijoje lietuviai turi draugų

Visus lietuvius sukrėtė Gough Whitlamo vadovaujamos vyriausybės nutarimas pripažinti Sovietų Sąjungai karo metu pagrobtas Lietuvos, Latvijos ir Estijos žemes. Nusiminimas tapo dar skaudesnis, kai patyrėme, kad tokio paties politinio kalibro Naujosios Zelandijos premjeras Norman E. Kirk pritarė Australijos Whitlamui ir pripažino Sovietų Sąjungai karo jėgų lietuviams primestą vergiją. Susidarė įspūdis, kad ne tik šios dvi valstybės išdavė nelaimėn patekusią lietuvių tautą, bet panašiu nuolaidų keliu gali eiti ir kitos valstybės.

Sovietų Sąjungos aneksija buvo pripažinta visos Australijos vardu, bet šiandien aiškėja, jog tai buvo padaryta be Australijos parlamento ir be krašto gyventojų žinios. Australijos premjeras nutarė parduoti rusams lietuvių visai neatsiklausęs parlamento, net jam visai nieko neprašęs. Pasirodo, kad nutarimas pripažinti Lietuvą, Latviją ir Estiją Sovietų Sąjungai buvo padarytas žymiai anksčiau, negu premjeras Whitlam paskelbė. Tai aiškiai matosi iš pareiškimo, kurį Australijos senatui padarė opozicijos vadas sen B. M. Snedden. Vėliau jo pareiškimas buvo paskelbtas Australijos spaudoje. Sen. Snedden pareiškimą spausdiname šios dienos Naujienose, šiame pačiame puslapyje.

Aiškėja, kad į Naujienuj ir Amerikos Lietuvių Tarybos patarimą protestuoti prieš Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybės žiaurius nutarimus, siųsti telegramas ir laiškus atsiliepę laisvojo pasaulio lietuviai. Australijos ambasadoriui, konsulams ir net pačiam premjerui ejo telegramos, laišakai, lietuviai juos vargino telefonais. Ambasadoriui pasiųstos telegramos buvo persiųstos į Canberra ir Aucklandą. Naujosios Zelandijos premjeras neišlaikė. Jis niekad nemanė, kad lietuviai iš kels viešumon kreivą jo dorovinę ir nepateisinamą teisinę poziciją. Jokių būdu darbiečiai nederėjo pateisinti modernios vergijos, negalima atimti pačias pagrindines teises dešimčiai milijonų pabaltiečių, kada tokios teisės pripažįstamos milijonams Afrikoje ir Azijoje. Ateinantieji pabaltiečių protestai premjerą Kirką erzino, jo širdis sustojo. Jam būtų buvę lengviau širdies smūgį pakelti, jeigu jis būtų atšaukęs lietuviams, latviams ir estams padarytą skriaudą. Reikia reikalauti, kad naujas Naujosios Zelandijos premjeras atitaisytų mirusio premjero blogus nutarimus.

Yra pagrindo manyti, kad ir Australija gali pakeis-

ti lietuviams pragaistinę Whitlamo nutarimą. Anatolijus Čepulis, Lietuvoje buvęs mokytojas, karys ir žurnalistas, o dabar jau išėjęs pensijon, be laiško Australijos premjerui, pasiuntė platų laišką ir Australijos senato opozicijos vadui sen B. M. Snedden. Vakar jis gavė iš šio senatoriaus oro paštų ir skubiu išnešiojimu siųstą laišką ir spaudai pareiškimą. Iš sen. Snedden laiško ir pareiškimo matyti, kad Australijos vyriausybė net neinformavo parlamento ir nepranešė Australijos gyventojams. Rugpjūčio 28 dieną Čepuliui rašytame laiške sen B. M. Snedden be kitų dalykų šitaip rašo:

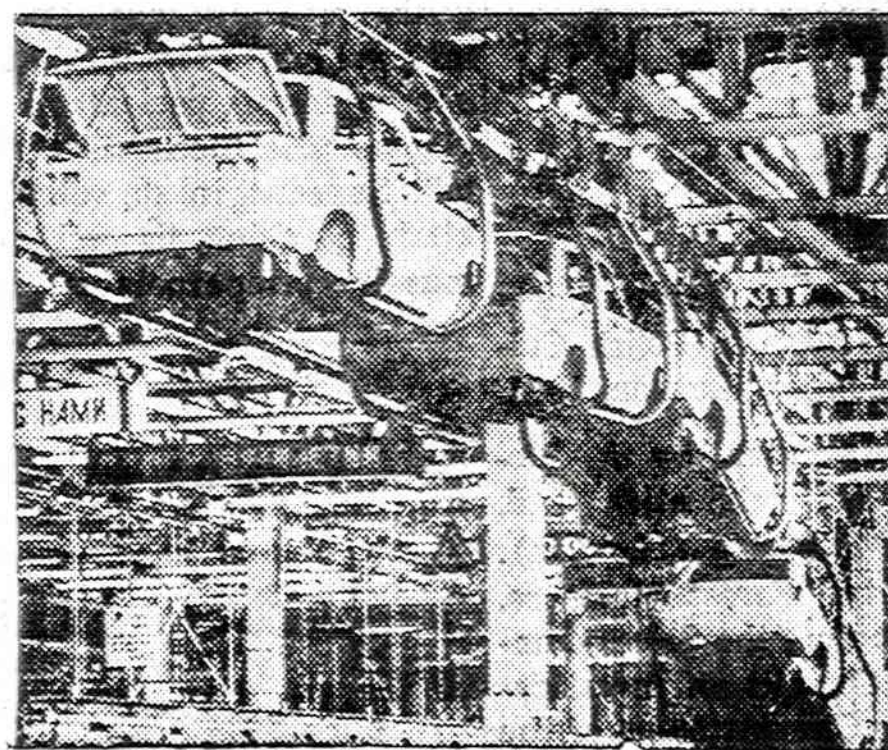
"Visi mano kolegos liberalų partijoje labai griežtai priešinasi tokiam pavogčiomis padarytam pripažinimui įjungti Baltijos kraštus į Sovietų Sąjungą.

"Aš esu įsitikinęs, kad toks žingsnis buvo visai bereikalingas ir nepateisinamas. Darbiečių vyriausybė yra smerktina dėl to, kad iki šio meto šiuo reikalu nepadarė jokio viešo pareiškimo ir nepaaiškino savo veiksmų. Suprantu jūsų gilų susirūpinimą ir žinau, koks tragiškas šis nutarimas yra jums ir jūsų draugams. Jūsų žiniai aš pridėdų šių metų rugsėjo 4 dieną mano paskelbtą spaudos pranešimą, iš kurio aiškiai matyti mano pasibaurėjimas tokiu nutarimu. Aš darysiu viską, ką pajėgsiu, kad šis Whitlamo vyriausybės nutarimas būtų atšauktas". (Vertimas iš A. Čepuliui senatoriaus Snedden rugp. 28 d. rašyto laiško).

Džiugu, kad Australijos opozicijos vadas labai gerai supranta lietuvių, latvių ir estų padėtį, smerkia Whitlamo vyriausybės padarytą nutarimą ir yra pasiryžęs kovoti, kad tas nutarimas būtų atšauktas. Lietuviai nenori kištis į Australijos politines kovas (tai gali daryti Australijos piliečiai tapę Baltijos kraštų tremtiniai), bet kiekvienas lietuvis privalo padėti atšaukti dešimčiai milijonų žmonių pragaistinę Whitlamo vyriausybės nutarimą.

Reikia turėti galvoje, kad Australijos senatas gali priversti Whitlamo vyriausybę pakeisti nutarimą. Reikia neužmiršti, kad šiandien senatė yra 31 darbietis ir 29 opozicijos nariai. Reikia neužmiršti, kad ne kiekvienas Australijos darbietis pritarė raudonsnapiui Gough Whitlamui. Darbiečiai visą laiką stojo už pavergtų tautų laisvę. Jeigu opozicija privers permjerą padaryti platesnį pranešimą senatui ir tuo reikalu kils debatai, tai vargu Whitlamo vyriausybė gaus kiekvieno darbiečio pritarimą.

Siųsdami telegramas privalome reikalauti, kad naujas Naujosios Zelandijos premjeras atšauktų mirusio Norman E. Kirkio pripažinimą, o Australijoje visuomenė ir parlamentas priverstų Whitlamo vyriausybę atšaukti pripažinimą.

Italių pastatyta Togliatti mieste, prie Volgos automobilų fabrike, kurio vaizdas čia matomas, būsią galima pagaminti 600,000 automobilių per metus.

SEN. B. M. SNEDDEN REIKALAUJA VYRIAUSYBĘ PASIAIŠKINTI

Sen. B. M. Snedden, Australijos opozicijos vadas, pareiškė savo nepasitenkinimą dėl Australijos valdžios nutarimo pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos pagrobimą. Opozicijos vadas reikalauja, kad Whitlamo vyriausybė atšauktų bereikalingai padarytą pripažinimą.

Sen. Snedden tuo reikalu padarė Australijos senatui pareiškimą. Čia spausdiname visą sen. Snedden atsiųstą pareiškimą, kad lietuviai būtų informuoti apie formą, kuria Australijos valdžia pripažino Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų įjungimą į Sovietų Sąjungą. Štai sen Snedden pareiškimo pilnas tekstas:

PRESS STATEMENT BY THE LEADER OF THE OPPOSITION RT. HON. B. M. SNEDDEN Q. C., M. P. ESTONIA, LATVIA AND LITHUANIA

Mr. Bill Snedden said today it appeared the Labor Government had taken surreptitious diplomatic action to give formal recognition to the incorporation of Estonia, Latvia and Lithuania in the Soviet Union.

The action had been withheld from the Australian public for some weeks. It had filtered through only as a result of a press agency report from Moscow.

Mr. Snedden said the public should be informed immediately whether the decision had been taken at Soviet insistence and whether it carried implications relating to Australia's position on Sino-Soviet differences.

Mr. Snedden also announced he had today sent a telegram to the Prime Minister seeking urgent answers to questions raised by the reported Australian action. The telegram read as follows:

"I refer to reports that the Australian government has recognised the Soviet Union's jurisdiction over Estonia, Latvia and Lithuania. If these reports are accurate I request answers to the following questions:

1. When was this decision made?
2. By whom was it made?
3. Has it been approved by cabinet and caucus?
4. Why was this decision considered necessary at this time?
5. When was the Australian Ambassador in Moscow informed?
6. When were the Soviet Authorities informed?
7. Why were the Australian people and the National Parliament not informed of this change in Foreign Policy?

8. Are people of Estonia, Latvian or Lithuanian nationality residing in Australia now regarded as stateless by the Australian Government?

9. When was the Latvian consul in Melbourne informed of this decision?

10. Does he no longer have any formal standing? If so, since what date has this been the case?

In the interests of ensuring that the Australian people are properly informed of the government's Foreign Policy I ask for an urgent response to these questions."

Mr. Snedden said that all Australians, but particularly members of the Estonian, Latvian and Lithuanian communities in Australia, would expect prompt and full public responses to these questions, as did the Opposition.

"This action represents a further move by the Labor Government away from our fundamental alignment with the western democracies and closer to the non-aligned nations", he said.

"It is a further development of the diplomatic pattern which has emerged under this Government whereby essential security links and alliances are diminished in responses to pressures for non-alignment which will not serve to strengthen Australia's security."

"This pattern shows clearly through such decisions including: the badly timed recognition of North Korea; the Government's ambivalent attitude to the Provisional Revolutionary Government of South Vietnam; the Government's opposition to the U. S. proposal to develop Diego Garcia to maintain a balance or for the Indian Ocean; and the Prime Minister's announcement that agreements relating to U. S. facilities in Australia, August 4, 1974."

Klaidinama visuomenė

Š. m. "Naujienuj" 204 numerioje tilpo Vl. Navicko pasirašytas rašinys, pavadinamas: "Iš Čikagos jūrų šaulių veiklos". Šiame rašinyje, tarp kitko, rašoma: "Jau nuo 1959 metų Čikagos Jūrų šaulių kuopa kasmet rengia Union Pier vietovėje Jūros Dieną... Pritraukus į Jūros Dienos rengimą Detroito ir pagaliau Cicerio Jūrų šaulių kuopas, paskutinės dviejų metų ruošiamos Jūrų Dienų šventės pasidarė gausesnės, išskilmingesnės ir įdomesnės..."

Paktams patikslinti į tai atsakyti:

a) Perna į šiemet Union Pier įvykusios LŠST Jūros Dienos nieko bendro neturi su aprašomos kuopos "nuo 1959 metų" rengiamomis taip vadinamomis Jūros Dienomis, nes jos būna siauro — kuopinio masto ir pobūdžio. Tuo tarpu pernai į šiemet įvykusios LŠST Jūros Dienos buvo rengtos šaulių Sąjungos vardu, kurias pernai rengė Detroito "Švyturio" jūrų šaulių kuopa, o šiemet — Cicerio "Klaipėda" jūrų šaulių kuopa. Abiejose minėtose LŠST Jūros Dienose dalyvavo bent po tris jūrų šaulių kuopas, įtakingą Michigano valstijos, lietuvių visuomenės bei šaulių S-gos CV-bos atstovai. Abi minėtos Jūros Dienos vyko Tėvynės laisvinimo ženkle, kurių metu buvo atliktos įvairios patriotinės apeigos, buvo iškilminga akademija, šv. mišios.

b) Į LŠST Jūros Dienų rengimą ne "Švyturio", ne "Klaipėda" j. šaulių kuopų niekas "nepitraukė". Jų rengimas paprastai nutarimas LŠST CV-bos organų ir vienai kuriai kuopai pavedama tą nutarimą įvykdyti.

K. Milkovaitis, Cicerio "Klaipėda" j. š. kp. pirmininkas, šiometinės LŠST Jūros Dienos rengėjų vardu

NEW DELHI. — Indijos parlamento žemieji rūmai 310-7 balsais pakeitė konstituciją ir paskelbė savo protektoratą Sikkim nauja Indijos jungtine valstija. Sikkim galės siųsti atstovą į Indijos parlamentą. Indija dabar turės 22 valstijas. Prieš Sikkimo aneksavimą pasisakė Kinija ir kaimyninis Nepalis.

such as the North West Cape station, will not be extended. "The Labor Government should come clean with Australians about the full implications of these new directions in foreign policy". August 4, 1974.

KAS ATPLĖŠĖ KLAIPĖDĄ NUO LIETUVOS

1939 m. kovo 22 d. dokumentai

1. Elsner, Rudolf — Der Charakter und die Bedeutung der Ostthule während des Hitlerfaschismus. Phil. disertacija, Halle, 1958, psl. 163.
2. Forstreuter, Dr. Kurt — Preussen und Russland von den Anfängen des Deutschen Ordens bis zu Peter dem Grossen. 1955 Musterschmid Verlag, Göttingen, 257 psl.
3. Gaigalaitė, A. — Klaipėdos krašto užgrobtas 1939 metais. Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Darbai. 1959 Nr. 7, psl. 21 — 30.
4. Gentzen, Felix — Heinrich — Die Rolle der "Deutschen Stiftung" bei der Vorbereitung der Annexion des Memelgebiets im März 1939, Jahrbuch für die Geschichte der UdSSR und der volksdemokratischen Länder Europas, V, 1961, p. 71 — 94.
5. Griniaus pulkininkas — Trumpa pulk. Griniaus Pro Memoria. Čikaga, Naujienos, 1971. 8. 31.
6. Hecker, Dr. Hellmuth — Gutachten über die deutsch — litauischen Beziehungen, insbesondere in Hinblick auf das Landgericht Darmstadt 3. Ent-

schädigungskammer in der Sache Jonas Grigolaitis gegen Land Hessen. Forschungsstelle für Völkerecht und ausländisches öffentliches Recht der Universität Hamburg, den 18. Januar 1955.

7. Hecker, Dr. Hellmuth — Deutschland, Litauen und die Memelland. Jahrbuch d. Albertus Universität, 1955 tomas VI, p. 228 — 256.
8. Hecker, Dr. Hellmuth — Die Eingliederung des Memellandes in die Litauische Sozialistische Sowjet — Republik nach dem 2. Weltkrieg als Rechtsfrage. Jahrbuch der Albertus Universität zu Königsberg, tomas VIII, 1958, p. 349 — 367, Holzner Verlag, Würzburg.
9. Hercus Monte (M. Gelžinis) 1939-ųjų metų Kovo 23-čios diena. Keleivis, 1956, Nr. 3 (56), leido Maž. Lietuvos Tėviškės Mylėtojų Draugija, Hannover.
10. Hopf, dr. Hans — Auswirkungen des Verhältnisses Litauens zu seinen Nachbarn auf das Memelgebiet. Zur Vorgeschichte des deutsch — litauischen Staatsvertrages vom 22 März 1939. Jahrbuch der Albertus — Universität, 1962, tomas XII, p. 235 — 270.
11. Juščenka, Stasys — Kaip mes apleidome Klaipėdos kraštą. Čikaga, Naujienos, II dalis 1956. 1. 14.
12. Kurschat, Heinrich A. — Die Litauer gaben Memel freiwillig zurück. Me-

meler Dampfboot, 1962, Nr. 6, p. 73 — 76.

13. Liormanas, pulk. R. — Atsiminimai apie Klaipėdos kraštą. Pajūris, 1971, Nr. 2/3 (40 — 41), Montreal.
14. Lituanus alter (Dr. Gaigalaitis) — Die litauische Königswahl und die Beziehungen zwischen Deutschland und Litauen. 1918.
15. Lymanas, Ansas — Vokiečiai ir vėl teisinga Ribbentropo ultimatumą, Pajūris, 1962, Nr. 2 (10), Montreal.
16. Lymanas, Ansas — Surado progą švesti... Pajūris, 1969, Nr. 2 (32), Montreal.
17. Meissner, Otto — Staatssekretär unter Ebert — Hindenburg — Hitler. Der Schicksalsweg des deutschen Volkes von 1918 — 1945. Hoffmann und Campe Verlag.
18. Monstavičius, Dionyzas — Der memelländische Prozess. Juridinė disertacija, Heidelberg, 1948.
19. Nagys, M. — Konvencijos ir Statuto temomis. Pajūris, 1967, Nr. 4 — 5, (28 — 29), Montreal.
20. Pajūris, V. (V. Bakūnas) — Ašaros Klaipėdoje — kartu su Varšuvoje. Prisiminimų pabiro iš 1939 m. kovo 23 d. vokiečių kariuomenei Klaipėdą okupuojant. Naujienos, 1939. 3. 23. Čikaga.
21. Peteraitis, J. — Politinis subjektyvumas Dr. M. Anyso knygoje. Naujienos,

1974. 4. 1. iki 1974. 4. 8. Aštuonios atkarpos, Čikaga.

22. Škirpa, K. — "Naujienuj" redakcijai, Čikaga, Ill., Naujienos, nr. 72, 1973 m. kovo mėn. 26 d.
23. Stiklorius, Jonas A. — Liūdna Sukaktis. Draugas, 1959. 3. 21 ir 23, Čikaga.
24. Vaitekūnas, V. — Homo diplomatiscus. Vaclovo Sidzikausko 60 metų amžiaus sukaikčiai atžymėti. Lietuva, Politinis žurnalas, 1953, Nr. 3, p. 55 — 67, New York.
25. Venckus, L. — Klaipėdos krašto netekimas. Europos Lietuvis, 1957. 3. 21. London.
26. Zeitschrift für Ostforschung. 7. Jahrgang, 1958, Heft 3. Prof. Dr. Herbert Schlenger — Zeitschriftenhinweise, p. 452 — 464. — N. G. Elwert — Verlag, Marburg/Lahn.

3. PADEKA MARTYNUI BRAKUI

Praeitų straipsnių serijoje — "Klaipėda Ordino Valdžioje" — tilpusioje 1972 m. Naujienuj 211 — 257 numeriuose, galėjau padėkoti Lietuvos Laisvės Komitetui už jo surinktas ir man paskolintas knygas, kurios yra labai parankios ir naudingos pagelbinės priemonės Lietuvos problemoms nušviesti.

Šiandien noriu paryškinti vieną asmenį, kuris ypatingai prisidėjo prie anos bibliotekos ir kolekcijos sudarymo. Tai yra Martynas Brakas, ilgametis Laisvės Komiteto narys ir jo knyginkas. Jis ne tik kė-

lė moksliškų veikalų reikalą, bet šalia knygų, privačiai sudarė išties laikraščių, žurnalų iškarpy, dokumentų, fotografijų, vaizdų, atviručių, nuorašų, ištraukų, santraukų ir bibliografijų kolekcijas, ypač Mažosios Lietuvos temomis.

Kuomet Brakas beveik prieš dešimtmetį persikėlė iš New Korko į South Dakotą, jis savo archyvą deponavo pas mane ir sutiko, kad jį naudočiau. Ir šitai studijai galėjau kai kuriomis jo paliktomis knygomis pasiremti. Už tai jam reiškiau širdingą padėką.

4. KOVO 22-OSIOS DIENOS MINTYS

Nors 1923 metai jau dilsta laiko ir erdvės toliuose, sausio 15-os Klaipėdos pėmimo įvykiai tebėra palyginamai gyvi patriotiškosios lietuviškos išeivijos tarpe. Pusę amžiaus džiaugsmės anuo lietuvišku laimėjimu. Ir galėjome nuoširdžiai džiaugtis, nes mūsų džiaugsmas buvo teisingas.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plaukite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

Žmogudystės

Praeitą savaitgalį vienos paros bėgyje buvo rastos Chicagoje trys nužudytos moterys. Vienos 24-metės Moses Jones lavonas rastas senų automobilių kieme, 1250 Park Avenue, East Chicago. Naktį į penktadienį būrys praeivių girdėjo moters riksmą, bet nekreipė dėmesio.

Kita moteris, 64 metų Arlene Zandulab, gyv. 7600 N. Sheridan rasta prie garažo 1444 W. Winona St. pasmaugta nyloni- ne kojine. Trečioji nužudyta Anna May Johnson, 53 metų, skalbyklos savininkė, gyv. 739 N. Latrobe St. Jai mazgojant skalbyklos grindis įėjęs kaž- koks nepilnametis pasisūlęs pagelbėti. Baigęs darbą vai- kėzas peiliu jai dūręs į širdį. Policija žudikų tebeieško.

Taip pat praeitą savaitgalį buvo rasta taksi automobilyje prie namų 3907 S. Cottage Gro- ve nušauta to automobilio vai- ruotoja 64 metų amžiaus Theo- dora Spearman. Ji buvo tele-

fonu išsaukta nuvežti į banką kažkokią moterį. Bevežant pri- stigo gazolino ir vežamoji iš automobilio išlipusi nuėjo. Tuo momentu priėjo trys plėšikai, kurių vienas ją nušovė. Kiek ji turėjo pinigų, nenustatyta.

TRUMPAI

— Šiomis dienomis pradėsime spausdinti teisininko Jono Naš- liūno straipsnį apie nepriklausomos Lietuvos advokatus.

— Helen ir John Jokubonis iš Marquette Parko apylinkės, lietuviškos veiklos veteranai ir ilgamečiai Naujienų rėmėjai, ši kartą parėmė Naujienas pačiu prasmingiausiu būdu: platinimo vajeaus proga jie paskyrė me- tinę Naujienų prenumeratą nau- jam skaitytojui bet kuriame pa- saulio krašte. Tą prenumeratą laimės ateinantį sekmadienį Naujienų gegužinėje vienas jos dalyvis arba ta proga parėmęs Naujienas įsigydamas laimingą Laimės šaltinio numerį. Nau- jienų vadovybė jiems nuošir- dziai dėkoja.

— Toni Auskalnis ir Linda Sticklis yra tarpe nedaugelio Chicago bei apylinkės skaučių, kurios laimėjo meniškų plakato varžybas. Jos buvo skelbtos propaguoti grožio ir laisvės iš- laikymą Amerikoje. Atrinkti darbai buvo išstatyti Times-Dai- ly News namuose.

— Jonas G. Evans visuomet tinkamai reprezentuoja lietu- vius ir jų reikalus, todėl visur randa supratimą ir paramą ben- driems reikalams bei darbams.

IRENA SMIELIAUSKIENE

Jos vadovaujama Grandis sekmadienį šoks Naujienų pik- niko. Vėliau ponis Smieliauskienė, kartu su kitais gra- cingo šokio specialistais, vertins geriausius šokančius po- ras. Ji yra Naujienų pikniko šokių vertintoja.

Kalbėdamas su savo pažįstamu Mr. James Barista, savininku patikaus Velvet Coachman resto- rano, 6250 W. 63rd St., jis mi- nėjo paskutinius įvykius ir Nau- jienų poziciją ir veiklą šiuose įvykiuose. Priminė ir jų pikni- ką su Laimės šuliniu ir šaltiniu. Mr. J. Barista paskyrė 4 asme- nimis pietus, kviesdamas 4 lai- mingus pikniko dalyvius bei rė- mėjus būti jo asmeniškais sve- čiais, pažadėdamas tinkamą jiems dėmesį ir gerą aptarnavi- mą. Naujienų vadovybė dėkoja Mr. J. Baristai taip pat taria dėkui p. J. G. Evans.

— Lietuviai mėgo ir mėgsta gėles — darželiuose, vazonuose ar buketuose. Įvairiomis progomis jie aplanko gėlininkus pirkti gėlių savo artimiesiems, pasvei- kinti juos gėlimis. Lietuviai gėlininkai Marquette Parko cen- tre, Baltic Blossom krautuvės, 2451 W. 69 St., savininkai, do- vanojo gėlių buketą laimingam Naujienų pikniko dalyviui ar rėmėjui. Tokią pat dovaną pa- skyrė Vacha Florists, 4710 So. Western Ave., abeji linkėdami Naujienoms, naujieniečiams ir visiems jų pikniko svečiams linksmai ir laimingai gražioje ir gausioje draugystėje praleisti sekmadienio popietę. Naujienų vadovybė nuoširdžiai jiems dė- koja už dovaną ir už gerus lin- kėjimus.

— Rugsėjo mėn. 1 d. prie Le- monto, Grinių ūkyje, įvyko įvai- rių sporto klubų varžybos. Pir- mą kartą ten buvo suvažinę tie- k daug jaunimo, o senimas, nors ir šaltoka diena, bet maloni, draugiškoje nuotaikoje, praleido sekmadienį.

— Lietuvių žurnalistų S-gos rinkimų komisija pasiskirstė pa- reigomis: Balys Chomskis pir- mininkas, 7205 So. Rockwell Ave., Chicago, Ill. 60629. Juo- zas Toliušis ir Jonas Kaunas — komisijos nariai. Rinkiminiais klausimais visą korespondenciją siųsti pirmininkui.

— Z. Gerulaitis iš Cicero, Ill., pratęsdamas prenumeratą, pri- dėjo 11 dol. auką ir sveikinimą redaktoriams už gerai išmąsty- tus, drąsius, griežtus Naujienų įžanginius, kuriuose rašoma apie Lietuvos laisvės atgavimą ir pavergtos mūsų tautos kan- čias. Z. Gerulaitis yra dirbęs laikraštiniuko darbu, buvęs ne- priklausomos Lietuvos žurna- listų S-gos narys. Amerikoje bai- gęs komercinę kolegiją ir studi- javęs Rooseveltto universitete. Sunki lietuviškos spaudos būklė išsivijo jam labai gerai žinoma. Naujienos nuoširdžiai dėkoja už sveikinimus ir auką.

— Stanley Molio pirminin- kaujama Naujienų pikniko Ren- gimo komisija ir Naujienų va- dovybė paruošė protesto raš- tus Australijos ir N. Zelandijos įstaigoms prieš Baltijos kraštų neteisėtą ir neteisingą pripaži- nimą Sov. Rusijai. Visi Naujie- nų pikniko dalyviai kviečiami tuos raštus pasirašyti, reikalau- jant atšaukti tą niekingą nuo- sprendį ir jį pakeisti į Lietuvai, Latvijai ir Estijai nepriklauso- mybės, o jų žmonėms laisvės deklaraciją. Visi prašomi daly- vauti Naujienų piknike šį sek- madienį, rugsėjo 8 d. Polonia Grove, 4606 Archer Ave., visi kviečiami pasirašyti tuos svar- bius daštus.

PROTESTO DEMONSTRACIJA

1974 m. rugsėjo mėn. 7 dieną (šeštadienį), 10 val. ryte, įvyks demonstracijos prieš AUSTRALIJĄ ir N. ZELANDIJĄ už neteisėtą ir nemoralų pasielgimą LIETUVOS atžvilgiu. Visi ren- kas miesto centre, Civic Plazoje, o iš ten bus žygiuojama prie Australijos konsulato.

Specialūs autobusai išeis 9 val. iš Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčios kiemo 69 ir Washtenaw gatvės. 9:15 sustos Brighton Parke prie lietuvių parapijos bažnyčios ir taip pat 9 val. iš Cicero Šv. Antano parapijos bažnyčios.

Norintieji autobusuais važiuoti, iš anksto registruojasi Altos raštinėje, tel. 778-6900, čia bus teikiamos visos informacijos Raštinė veiks iki 9 val. vakaro. Jaunimas bus nuvežtas nemo- kamai.

Taip pat prašome, pasigaminti tinkamus plakatus.

Be amžiaus ir pažūrų skirtumo visi dalyvaukime demon- stracijose. Tuo parodysim, kad mokame kovoti už savo tautą ir valstybę.

Visus kviečia

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

HELP WANTED. — FEMALE
Darbininkų Reikia
RESPONSIBLE WOMAN
TO KEEP HOUSE
2 days per week in Hyde Park.
References required. Must speak
English.
241-6063

HOUSEHOLD HELP WANTED
One or two days a week. Must speak
some English. Call evenings and
weekend: 328-0465. Vicinity of 33rd
and Wallace St.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PERUKAI DABAR MADOJE

Čia yra tas dar ant galvos neuždėtas perukas, apie kurį lietuvis dabar daugiausia kalba. Jis yra puikiausias suprojektuotas geriausių plaukų sti- liaus žinovų. Jie pardaviami už ga- mintojų kainą. Importuotojai kviečiami.

KREIPTS
PAN-ASIA FASHION, INC.
21 West 38th Street,
15 Floor
NEW YORK, NY 10018.
Tel. (212) 221-1805

PARDUODAMA VAISTINE
IR MEDICINOS REIKMENŲ
KRAUTUVĖ
(Drug and Pharmacy)
Senai išdirbtas biznis. Gera proga.
Gera receptams pildyti vieta. Savi-
ninkas — eina pensijon. Nebrangi
nuoma. Tel. HE 4-6050.

— L. V. S. "Ramovė" Chica- gos Skyriaus ramovėnai prašo- mi skaitlingai dalyvauti bendro- je protesto demonstracijoje prieš Australijos ir N. Zelandi- jos Pabaltijo valstybių okupaci- jos pripažinimą Sov. Rusijai. Demonstracijos ruošiamos š. m. rugsėjo 7 d. šeštadienį, Chica- gos mieste. Susirinkimo punk- tas: City Hall aikštėje, prie Pi- caso paminklo, 10:00 val. r.

— Chicago Lung Ass'n. pra- neša, kad rūkančius tėvus daž- niausiai paseka jų vaikai. To- dėl tėvų nustojimas rūkyti yra geras pavyzdys vaikams, nes tik labai gabūs jaunuoliai meta rū- kyti be pašalinio priežasčių arba įtakų. Nerūkantieji apytikriai gyvena 8 metus ilgiau už rūkan- čius. Ta proga Chicago Lung Ass'n. pristato visuomenei 1974 m. Christmas Seal ženklelių va- jaus pirm. Thomą Webb Sexton — visuomenininką ir filantropą.

— Ukrainiečių modernus me- no institute, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, Ill., rugsėjo 13 d. 6 val. vak. atidaroma grupės dailininkų kūrybos paroda. Lan- kymo laikas: antradieniais ir penktadieniais 6—9 val. vak., o šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 ryto iki 2 val. popiet.

— Robertas Kaušyla iš West- saides pra eita sekmadienį buvo išvykęs žvejoti. Grįžęs namo, rado savo vilkinį šunį nunuo- dytą. Iš buto nežinomi piktada- riai išnešė įvairių daiktų ir apie 200 dol.

— Lietuvių Tauragės Klubas kviečia visus atsilankyti į links- mą ir paskutinę šio gražaus ru- denio gegužinę rugsėjo 8 d. O. Bruzgulenės sode, 8274 So. Kean Ave., prie Lietuvių Tauti- nių kapinių. Gros A. Ramonio orkestras. Pradžia 12 val. die- nos. (Pr).

— Liet. pensininkų sąjungos Chicagoje valdyba ragina ir kvie- čia visus sąjungos narius skait- lingai dalyvauti š. m. rugsėjo mėn. 7 dieną 10 val. ryto orga- nizuojamam Amerikos Liet. Tarybos prieš Australijos vy- riausybės veiksmus protesto mi- tinge ir eisenoje.
Dalyviai renkas punktučiai, miesto centre, Civic Plaza aikš- tėje. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIJATAS — VERTIMAI
[VISŲ RČSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb, bun- galow, 63 ir Whipple. Retas pirkiny- nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Par- ke. Puiki proga lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti namą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL- POS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.
ČIA GERŲ GERIAUSIAI
5 KAMBARIU CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim raktą. Arti m. 529.000.
2 BUTU MEDINIS 1½ aukšto na- mas. 50' lotas. Naujas gazu šildymas. Garažas. Marquette Parke. \$15.500.
ISNUOMOTAS 2 BUTU MŪRAS — 2 no 5. Atskiri gazu šildymai. 2 blo- kai nuo Marquette parko. Reikia sa- vininko. \$26.600.
2 AUKSTU MŪRAS. Naujas gazu šildymas ir elektra. Alum. langai. Naujas 2 auto garažas. Arti ofiso. \$30.000.
7 BUTU MŪRAS — 2 dideli ir 5 maži butai. Nėvitas gazu šildymas. Alum. langai. Blokas nuo parko. \$39.900.
10 BUTU MŪRAS Marquette Parke. Virš \$17.000 pajamu. Naujas gazu šil- dymas. Alum. langai. 2 auto mro garažas. \$79.900.
PUIKUS MŪRO NAMAS ant plataus loto, 2 butai. Gražus 6 kambarių vir- šų ir 3 kambarių butas sausam beis- mante. Garažas. Arti parko. \$21.900.
2 BUTU 18 m. mūras. Atskiri šildy- mai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti m. 526.000.
2 BUTU didelis modernus mūras ir garažas. Naujas gazu šildymas. Air. cond. Marquette Parke. \$32.000.
6 KAMBARIU Cape Cod už Kedzie ½ bloko nuo parko. Irengtas beisman- tas. Platus lotas. Mūro garažas iš šono. \$34.000.

VALDIS
REAL ESTATE
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200
BUTU NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO- JAMO TURTO PIRKIMAS — PAR- DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namy Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšių namo ap- šildymo pečius, air-conditioning, van- dens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai.
pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4465 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nuda- tomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvi kailininką Chicagoje
NORMANA BURSTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8439 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, saldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Cerifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmū- nus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skel- biamas Naujienų platinimo vajeus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igalioti- niais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras istitu- cijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tylaiaj lietuvių daugumą šiais pasimetimo, reto- rikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujie- nas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajeaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuivus pasukti lietuviškos spaudos pirmūnu pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos švietimo, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lie- tuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsienio- se — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratui, Jubiliejinio vajeaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajeaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipaži- nimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS